

HRVATSKI ŠAHOVSKI SAVEZ

ŠAHOVSKA ZAJEDNICA ŽUPANIJA - ISTOK

Brodsko-posavska županija, Osječko-baranjska županija, Požeško-slavonska županija,

Virovitičko-podravska županija i Vukovarsko-srijemska županija

PRAVILNIK

33. ekipnog prvenstva Republike Hrvatske u šahu za 2024. godinu

ČETVRTA ŠAHOVSKA LIGA-SENIORI

SADRŽAJ

1. Opće odredbe
2. Sustav i pravila
3. Osnovni sastavi
4. Kapetan ekipe
5. Sudenje
6. Kotizacija
7. Popis ekipa
8. Raspored kola i parovi
9. Odlazak u viši rang
10. Odlazak u niži rang
11. Završne odredbe

I OPĆE ODREDBE

Članak 1.

U organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza u razdoblju od 1. ožujka 2024. godine do 31. prosinca 2024. na području Šahovske zajednice županija-Istok održati će 33. Ekipno prvenstvo Republike Hrvatske u šahu za seniore u četvrtoj „A“, četvrtoj „B“ i četvrtoj „C“ ligi - Istok.

Članak 2.

Hrvatski šahovski savez u organizaciji i provođenju natjecanja predstavlja povjerenik Šahovske zajednice županija-Istok Ivan Đančević. Dužnost povjerenika je spojiti organizacijske, sudačke i športske elemente u uspješno prvenstveno natjecanje.

Člana 3.

Riječi koje imaju rodno značenje, bez obzira jesu li su u ovom pravilniku korištene u muškom ili ženskom rodu, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 4.

Sudjelovanjem na prvenstvu igračice i igrači pristaju da Hrvatski šahovski savez njihove medijske zapise i partije objavljuje i koristi u promotivne svrhe.

Članak 5.

Ekipna prvenstva Republike Hrvatske u šahu za seniore igraju se na šest ploča. U prvenstvima koja se ne igraju na jednom mjestu svaka ekipa u osnovnom sastavu može imati najviše 18 igrača. Bijele figure na neparnim pločama u ekipnim natjecanjima ima prvoimenovana ekipa.

Članak 6.

Na Ekipnom prvenstvu u šahu Republike Hrvatske za seniore za ekipu u četvrtoj ligi mogu nastupiti šahisti i šahistkinje (bez obzira na dob) registrirani u Hrvatskom šahovskom savezu za 2024. godinu, koji su hrvatski državljani i koji se na međunarodnoj listi FIDE ne vode pod drugom državom, te samo jedan stranac ili strankinja.

2. SUSTAV I PRAVILA

Članak 7.

Prvenstvo se igra sukladno Pravilniku šahovskih natjecanja Hrvatskog šahovskog saveza, uz primjenu Pravila šaha FIDE, na putovanja, jednokružno po Bergerovom sustavu igranja.

Članak 8.

Tijekom partije igrači su dužni zapisivati svoje i protivnikove poteze na korektan način, potez za potezom, što je moguće jasnije i čitljivije, algebarskom notacijom, na zapisniku partije propisanom za natjecanje.

Po završetku partije igrači prijavljuju sudcu rezultat predajom potpisanih originalnih zapisa partije.

Članak 9.

Određivanje startnih turnirskih brojeva je prije početka natjecanja slučajnim odabirom u programu Swiss-Manager.

Članak 10.

Tempo igre je 90 minuta po igraču s dodatkom od 30 sekundi za svaki odigrani potez tijekom cijele partije.

Ako budu ispunjeni svi uvjeti za rejtingiranje partije će se rejtingirati za nacionalnu i FIDE rejting listu.

Članak 11.

Temeljni kriterij redoslijeda ekipa su osvojeni meč bodovi.

Za pobjedu u ekipnom meču ekipa dobiva dva (2) meč boda, za neriješen rezultat jedan (1) bod, a za poraz nula (0) bodova.

Članak 12.

U slučaju da dvije ili više ekipa imaju jednak broj ukupnih meč bodova o poretku odlučuje primjena sljedećih kriterija, redom:

- a) zbroj pojedinačnih bodova iz igre (kriterij broj 1 u SM),
- b) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat prema stvarnim pojedinačnim bodovima (kriterij broj 7 u SM),
- c) Sonneborn-Bergerov koeficijent računat razmjerno postignutom rezultatu prema stvarnim bodovima (kriterij broj 35 u SM),
- d) rezultat unutar iste bodovne skupine (kriterij broj 14 u SM),
- e) rezultat po pločama (rezultat na prvoj, drugoj, trećoj ploči, itd., redom) i
- f) ždrijeb.

Članak 13.

Kao sustav obračuna za određivanje najuspješnijih igrača na pojedinim pločama koristi se „Lista po pločama“ (opcija F8 Swiss manager), uz uvjet da je igrač odigrao najmanje 50% + 1 partiju (0,5 se zaokružuje na više) i da se partije bez igre ne računaju u postignuti rezultat.

Kriteriji se primjenjuju sljedećim redom:

- a) postotak (kriterij broj 63 u SM),
- b) broj partija - bolji je onaj sa više odigranih partija (kriterij broj 65 u SM),
- c) veći broj pobjeda (kriterij broj 68 u SM),
- d) prosjek rejtinga protivnika (bolji je onaj s većim prosjekom) (kriterij 36 u SM-00,1000,S,N,N,N) i
- e) ždrijeb.

Članak 14.

Ako jedna ekipa istupi iz natjecanja, a odigrala je:

- a) manje od polovice mečeva: isključuje se iz daljnjeg natjecanja, a njeni dotadašnji rezultati se poništavaju i
- b) polovicu ili više mečeva: gubi sve preostale mečeve, računajući i meč u kojem je kontumacirana, s nulom, a njeni protivnici dobivaju dva meč boda i pojedinačnih bodova u broju koji je najviše izgubila u jednom meču do tada.

Ekipi koja izgubi jedan meč kontumacijom gubi ga s maksimalnim brojem bodova.

U ponovljenom slučaju izriče se mjera isključivanja ekipe iz daljnjeg tijeka natjecanja, a ovisno o broju odigranih mečeva postupa se sukladno točkama pod a) ili b).

Članak 15.

Ekipi koja nije pristupila natjecanju izriče se kazna preseljenja u najniži rang natjecanja sljedeće natjecateljske sezone.

Ekipi koja započne natjecanje, a zatim ga napusti izriče se kazna preseljenja u najniži rang natjecanja sljedeće sezone.

Ako ekipa u najnižem rangu natjecanja započne natjecanje, a zatim ga napusti izriče joj se kazna zabrane nastupa u ekipnim natjecanjima godinu dana.

Članak 16.

Ekipa gubi meč kontumacijom (bez igre):

- a) ako ni jedan igrač nije nazočan do isteka vremena predviđenog pravilnikom za dopušteno kašnjenje na partiju i
- b) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ.

Članak 17.

Partija se gubi kontumacijom:

- a) ako igrač ne dođe na natjecanje u roku predviđenom pravilnikom pojedinog natjecanja, računajući od vremena predviđenog za početak meča,
- b) ako u ekipi igra natjecatelj koji nije predviđen u sastavu ekipe taj natjecatelj gubi partiju kontumacijom,
- c) ako se za ekipu natjecao igrač koji je nepravilno registriran zbog toga što je klub ili on osobno dao netočne podatke taj igrač gubi partiju kontumacijom,
- d) ako se za ekipu natjecao igrač koji je pod kaznom ili suspenzijom taj igrač gubi partiju kontumacijom,
- e) ako je u sastavu ekipe na određenoj ploči izostavljeno ime i prezime igrača,
- f) po kazni koju izriče sudac ili drugostupanjski organ,
- g) ako ekipa nije igrala u sastavu sukladnom pravilnom osnovnom sastavu partije gube svi igrači koji su igrali na pločama suprotno prijavi osnovnog sastava ili izmjeni iste i
- h) ukoliko se utvrdi da je igraču tijekom partije zazvonio mobitel ili je koristio mobilni telefon ili neko drugo elektroničko sredstvo .

U ovom slučaju (za razliku od slučajeva od a) do g)) partija se registrira i obračunava kao da je igrana.

Članak 18.

Ako u ekipi nisu nazočni svi igrači, kapetan predaje sastav s imenima igrača koji nisu još nazočni ili za koje nema potrebne dokumentacije.

Ako igrači koji nisu nazočni, a unijeti su u sastav ekipe, ne dođu do isteka vremena propisanog pravilnikom natjecanja, računajući od vremena početka meča gube partiju kontumacijom.

Početak svih mečeva u prvenstvu je u 09,30 sati.

Dopušteno zakašnjenje na partiju je 60 minuta.

Članak 19.

Ekipe ne mogu odgađati mečeve ili pomicati satnicu njihova početka, osim u slučaju opravdanih razloga kao što su nedolazak suca meča, prometna nezgoda, vremenske neprilike, viša sila i slični razlozi.

Meč se može odigrati unaprijed uz pristanaka obje ekipe i uz suglasnost povjerenika.

Prije početka posljednjeg kola moraju biti odigrani i završeni svi mečevi prethodnih kola.

Odgađanje mečeva posljednjeg kola i pomicanje satnice njihova početka nije dopušteno ni pod kojim uvjetima.

Članak 20.

Ekipa domaćin dužna je obavijestiti suca i gostujuću ekipu o mjestu igre, osigurati šahovske table s figurama, šahovske satove, zapise za partije, zapisnik meča, stolove, stolice i ostali inventar i rekvizite nužne za igru.

Ako ekipa koja je po propozicijama natjecanja obvezna osigurati mjesto za igru to nije osigurala, te se zbog toga meč nema gdje odigrati, gubi meč kontumacijom, osim za slučaj kada je u pitanju viša sila i slični razlozi.

Ako ekipa koja je po propozicijama natjecanja obvezna osigurati inventar i rekvizite za natjecanje (stolove, stolice, šahovske garniture, satove, i sl.) nije osigurala u dovoljnom broju, meč će se odigrati na onoliko ploča za koliko su osigurani rekviziti, počevši od prve ploče.

Partije za koje nije osigurala inventar i rekvizite za natjecanje gubi ekipa koja ih je bila obvezna prema pravilniku natjecanja osigurati.

Jedan igrač može započeti ekipne mečeve.

3. OSNOVNI SASTAVI

Članak 21.

Svaka ekipa prije početka natjecanja prijavljuje osnovni sastav sukladno raspisu za prvenstvo objavljenom u prvom biltenu.

Za osnovni sastav računa se međunarodna i nacionalna rejting lista od 1. veljače 2024. godine.

Članak 22.

Redoslijed igrača u osnovnom sastavu određuje kapetan ekipe prema osobnom nahođenju na način da se najprije uvrste igrači isključivo s FIDE rejtingom, i to tako da igrač na nižoj ploči ne može imati rejting veći ili jednak za 100 bodova od igrača na bilo kojoj višoj ploči. Nakon toga po istom pravilu postavljaju se igrači bez FIDE rejtinga.

Članak 23.

Osnovni sastav ekipe mogu promijeniti za drugi dio prvenstva.

Sve ekipe koje žele uključiti nove igrače ili su im neki igrači otišli iz kluba moraju predati novi osnovni sastav.

Ekipe koje nemaju promjena mogu zadržati isti osnovni sastav.

Ukoliko se osnovni sastav mijenja za drugi dio natjecanja, potrebno ga je uskladiti sa trenutno važećim rejtingom, a ukoliko sastav ostaje isti, nije potrebno usklađivanje rejtinga.

Za promjenu osnovnog sastava računa se međunarodna i nacionalna rejting lista od 1. srpnja 2024. godine.

Promjena osnovnog sastava dostavlja se povjereniku do 15. srpnja 2024. godine

Članak 24.

Klubu koji ima više ekipa omogućuje se da jedan igrač iz ekipe u nižoj ligi nastupi i u ekipi u višoj ligi, ali može nastupiti samo na zadnjoj ploči u višoj ligi, uvažavajući pravilo sto FIDE rejting bodova.

Dopušteno je da jedan igrač stariji od 65 godina bude registriran na dvojni registraciju za dva kluba te da bude uvršten u osnovne sastave seniorskih ekipa obaju klubova pod uvjetom da između liga u kojima se natječe bude jedan rang natjecanja.

Svaki klub može registrirati neograničeni broj igrača s dvojnou registracijom.

U prvenstvu je dopušten nastup samo 50% igrača s dvojnou registracijom.

Članak 25.

U osnovnom sastavu dopušteno je prijaviti više stranih igrača i igračica. U slučaju da u pojedinom meču nastupi više stranih igrača/igračica pravo igranja ima (imaju) samo oni na najvišoj (najvišim) ploči-pločama (prva ploča je najviša), dok svi ostali gube partije kontumacijom.

Ukoliko kapetan propusti prijaviti izmjenu za pojedino kolo, a u osnovnom sastavu ima više prijavljenih stranaca, sastavom za taj meč smatra se najjača dopuštena postava: stranac na najvišoj-najvišim ploči te redom domaći igrači/igračice.

4. KAPETAN EKIPE

Članak 26.

Svaka ekipa mora imati svog kapetana, koji može biti i jedan od igrača. U prijavi koju ekipa podnosi za natjecanje naznačuje se i ime kapetana ekipe.

Članak 27.

Dužnosti kapetana ekipe su:

- a) predaje sastav svoje ekipe i svu ostalu dokumentaciju sucu natjecanja,
- b) izvješćuje članove svoje ekipe o propozicijama, pravilima natjecanja i odlukama suca i turnirskog odbora, kao i drugim informacijama, sve obavijesti dane kapetanu smatraju se danima cijeloj ekipi,
- c) zastupa svoju ekipu na natjecanju i
- d) u ime svoje ekipe podnosi prijedloge ili žalbe sucu ili drugostupanjskom organu.

Ako ekipa ne nastupa u osnovnom sastavu kapetan je obvezan sucu predati izmjenu osnovnog sastava prije početka meča.

Kapetan ekipe ima pravo biti u prostoru za igru. Dužan je paziti da igrači koji u tom kolu ne igraju ne ulaze u prostor za igru, kao i da se ne zadržavaju igrači koji su svoje partije završili.

Članak 28.

Za vrijeme igre kapetan se može, uz pomoć suca, obraćati članovima svoje ekipe samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije i samo onda kada je na dotičnoj ploči na potezu igrač protivničke ekipe. U vrijeme igre kapetan, kao i igrači koji nisu na potezu, mogu stajati samo iza svoje ekipe.

Članak 29.

Za vrijeme igre igrač se može obratiti svom kapetanu samo o pitanjima koja se ne odnose na tijek partije samo u nazočnosti suca i kada nije na potezu.

Igrač ima pravo obratiti se kapetanu zbog konzultacije u slučaju kada mu protivnik ponudi remi ili on sam želi takvu ponudu učiniti bez obzira je li na potezu ili nije. I u ovom slučaju obraćanje se mora izvršiti u nazočnosti suca, a kapetan može odgovoriti potvrdno ili odrično, bez ikakvih komentara, a također nakon kraćeg uvida u poziciju može prepustiti igraču da sam odluči.

5. SUĐENJE

Članak 30.

Odlukom Izvršnog odbora Hrvatskog šahovskog saveza od 4. prosinca 2023. godine sva šahovska natjecanja u organizaciji Hrvatskog šahovskog saveza u 2024. godini mogu suditi samo šahovski suci/sutkinje koji su upisani u Evidenciju šahovskih sudaca pri Hrvatskom šahovskom savezu, koji imaju FIDE licencu i koji su Hrvatskom šahovskom savezu uplatili godišnju pristojbu za suđenje za 2024. godinu u iznosu od 20,00 eura.

Članak 31.

Sve ekipe imaju mogućnost predložiti suce za mečeve koje igraju kao domaćini.

Članak 32.

Putne troškove i naknadu honorara sucima za suđenje plaća domaćin susreta. Naknada honorara sucu po meču iznosi 24,00 eura, a putni troškovi 0,27 eura po kilometru.

Putni troškovi i honorar za suđenje isplaćuju se u neto iznosu u roku određenom ugovorom o suđenju sklopljenom između domaćina meča i suca.

Ugovorom o suđenju sklopljenim između domaćina meča i suca može se ugovoriti i drugi iznos honorara i/ili putnih troškova, kao i besplatno suđenje.

Članak 33.

U natjecanjima treće i četvrte lige seniora, u ligama kadeta, kadetkinja i juniora kao direktor turnira upisuje se povjerenik.

Dužnosti suca meča mogu se podijeliti na dužnosti prije, za vrijeme i nakon natjecanja.

Najvažnije obveze suca su:

- a) Prije svakoga kola provjeriti uvjete za igru, šahovske satove i ostalu opremu,
- b) Izravno upravlja meč-susretom, odgovoran je za regularnost natjecanja, primjenu Pravila šaha FIDE, Pravilnika šahovskih natjecanja HŠS-a i turnirskog pravilnika lige,
- c) Donosi odluke u prvom stupnju,
- d) Prikuplja rezultate i zapise partija,
- e) Izrađuje zapisnik meča koji odmah po završetku meča dostavlja povjereniku e-poštom i
- f) Originalni zapisnik meč- susreta s potpisima oba kapetana i zapise partija s potpisima oba igrača sudac je dužan dostaviti povjereniku u primjerenom roku, odnosno, u roku koji mu povjerenik odredi.

Članak 34.

Sudac rješava sve sporove u prvom stupnju i njegove su odluke izvršne.

Članak 35.

Na odluku suca kapetan ekipe može uložiti pisana žalbu drugostupanjskom tijelu u roku od 48 sati od završetka meča uz prethodnu najavu žalbe na poledini zapisnika meč- susreta.

Pisana žalba i dokaz o uplati žalbene pristojbe dostavlja se povjereniku koji ju odmah po prijemu prosljeđuje drugostupanjskom tijelu.

Članak 36.

Žalbena pristojba iznosi 66,00 eura i uplaćuje se na žiro-račun Hrvatskog šahovskog saveza.

U slučaju pozitivnog rješavanja žalbe uplaćena pristojba vraća se uplatitelju.

Članak 37.

Sporove u drugom stupnju rješava natjecateljska komisija Hrvatskog šahovskog saveza kao drugostupanjsko tijelo.

Odluke drugostupanjskog tijela su konačne i izvršne.

Članak 38.

Drugostupanjsko tijelo i suci poduzimaju mjere za uspješan tijek natjecanja, ali ne mogu mijenjati propozicije i pravilnik natjecanja.

6. KOTIZACIJA

Članak 39.

Za sudjelovanje u prvenstvenom natjecanju klubovi su dužni za svoje ekipe platiti kotizaciju Hrvatskom šahovskom savezu.

Uplatu kotizacije klubovi su dužni izvršiti prije početka natjecanja prema računu koji će im izdati Hrvatski šahovski savez.

U protivnom gube pravo natjecanja.

Kotizacija za četvrtu ligu seniora je 66,00 eura.

7. POPIS EKIPA

Članak 40.

ČETVRTA „A“ HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA – ISTOK

Ekipa
ŠK „TOMPOJEVCI“ Tompojevci
ŠK „MARKUŠICA“ Markušica
ŠK „BOŠNJACI 2“ Bošnjaci
ŠK „CODEASY 2“ Vukovar
ŠK „VINKOVCI 2“ Vinkovci
ŠK „TRPINJA 3“ Trpinja
ŠK „ŠOKADIJA 2“ Stari Mikanovci
ŠK „SLOGA“ Pačetin

ČETVRTA „B“ HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA - ISTOK

Ekipa
ŠK „VIŠNJEVAC 2“ Višnjevac
ŠK „GORJANAC“ Gorjani
ŠK „ĐAKOVO LIM-MONT 3“ Đakovo
ŠK „SLAVONAC“ Vučevci
BIZOVAČKI ŠAHOVSKI KLUB „MLADOST“ Bizovac
ŠK „RADNIK“ Velimirovac
BJELOBRDSKI ŠAHOVSKI KLUB BIJELO BRDO
ŠK „DAMIN GAMBIT“ Osijek
ŠK „ČEPIN“ Čepin
ŠK „AMATER“ Strizivojna
ŠK „FERIT OSIJEK 3“ Osijek Dana 28. veljače 2024. godine odustali od natjecanja u IV B HŠL ŠŽI - 2024.
ŠK „HRVATSKA ČITAONICA 2“ Valpovo

ČETVRTA „C“ HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA - ISTOK

Ekipa
ŠK „ČAGLIN“ Čaglin
ŠK „ZRINSKI“ Stari Slatinik
ŠK „TOMISLAV“ Donji Andrijevci
ŠK „BROD“ Slavonski Brod
ŠK „BRESTOVAC“ Brestovac
ŠK „GUNDINCI“ Gundinci
ŠK „ORAHOVICA“ Orahovica
ŠK „ĐURO ĐAKOVIĆ 3“ Slavonski Brod
ŠK „PAKRAC-LIPIK 2“ PAKRAC

8. RASPORED KOLA I PAROVI

Članak 41.

Raspored kola, mjesto igre, parovi i sastavi ekipa za prvi dio natjecanja objavit će se u drugom biltenu ŠŽŽ-I za 2024. godinu.

9. ULAZAK U VIŠI RANG

Članak 42.

U viši rang natjecanja ne može ići ekipa kod koje postoje zapreke propisane u članku 79. Pravilnika šahovskih natjecanja HŠS-a.

Dvije prvoplasirane ekipe četvrte „A“, četvrte „B“ i četvrte „C“ lige izravno se kvalificiraju u treću „A“, treću „B“ i treću „C“ seniorsku Hrvatsku šahovsku ligu Šahovske zajednica županija-Istok za natjecateljsku 2025. godinu.

Članak 43.

Klubovi koji su u 2024. godini izborili sudjelovanje u višem rangu za 2025. godinu mogu od istoga pismeno odustati najkasnije do 20. prosinca 2024. godine.

Ukoliko jedna ili obje ekipe iz pojedine grupe četvrte lige (A, B, C) ne mogu zbog zapreka iz članka 79. Pravilnika šahovskih natjecanja HŠS-a ići u viši rang ili odustanu od odlaska u viši rang to pravo ostvaruje sljedeće plasirana ekipa iz njihove grupe i tako redom do kraja uvažavajući članak 79. Pravilnika šahovskih natjecanja HŠS-a.

U slučaju da jedna ili obje ekipe iz pojedine grupe četvrte lige ne žele ili ne

mogu ići u viši rang, onda će jedna ili dvije ekipe manje ispadati iz treće lige dotične grupe.

10. ODLAZAK U NIŽI RANG

Članak 44.

Četvrta liga seniora je zadnji rang natjecanja u Šahovskoj zajednici županija - Istok .

11. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 45.

Svi sudionici natjecanja dužni su se pridržavati propisanih epidemioloških mjera koje su na snazi u danima odigravanja.

U slučaju nepovoljne epidemiološke situacije, ili direktivom stožera, prvenstvo ili pojedino kolo se može odgoditi ili otkazati.

Članak 46.

Za sve što nije propisano ovim pravilnikom vrijede pravilnici FIDE, Registracijski pravilnik, Pravilnik šahovskih natjecanja Hrvatskog šahovskog saveza, odluke Izvršnog odbora Hrvatskog šahovskog saveza i odluke povjerenika liga ŠŽŽI.

16. veljače 2024.

Povjerenik ŠŽŽI
Ivan Đančević